

Szerkesztőség és kiadó hivatal
 Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ut
 kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli pauszok
 valamint a lap sze lemi részét illető
 minden körülmények sde intéendőik.

Bérmentelen levelek csak ismert kszektől
 fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben bához hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy órára	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábospetitsor egyszeri beiktatásért 5kr
 Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
 Nyiltér 4 hasábos petitsorért 20 kr.
 Hirdetést vagy reklamot magában foglaló
 újdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Csütörtök, márczius 31.

64 szám.

Izgatás minden áron.

Szomorú dolog, hogy nálunk rendszeresen az agitatio kedvéért történik egy-egy hangzatos kérdés erőszakos napirendre hozatala. Nem a Csanády Sándor szélbali képviselő világbülcességéről szólnak, mely arra is alkalmat tud magának venni, hogy a katonai özvegyek és árvák ellátásának s a tisztii vizsgálatok nyelvének kérdésénél a Lajthán tui tartományok-t Németországnak ajándékozva, a német, osztrák és orosz Lengyelországot pedig egybefogva s personális unio képeben Magyarországgal egyesítse s mindezt csak úgy melleleg, egy husz perczig tartó beszédben, akarja elintézői, bizonynyal számítva reá, hogy Német- és Oroszország, meg Ausztria az ő döntő szava előtt készséggel meghunyászkodva, hálás köszönettel fogadja e szép kis hátküigazítást. Ez a bölcsesség sokkal magassabbban jár, hogysem m fölértethők észszel s így a jelzett vitának csak épen arra a részére célzának, a mely csakugyan a napirend kérdései körül forgott.

Gyanúsításnak nevezhetnék, ha állítanók, mert tényekkel nem tudjuk igazolni, de a sajátos véletlen találkozásaként legalább rámutatunk arra a tényre, hogy már akár előre készített számításal, akár történetből, csakugyan megessett, hogy a napirend egyik pontja a közös hadsereg ügyét is érintette, s a másik a magyar honvédelmi minisztert próbálta a sarokba szorítani, magyar hazafi érzelmének hátrányos világításba helyezése által. Akármily tényezők eredménye volt, tehát e találkozás, a tény az, hogy a mi szélbalk kárba vesztettnek tart minden alkalmat, a mely fölhasználható maradna a monarchia törvényes véderejének intézménye és a magyar nemzeti érzet és öntudat ellentétbe helyezésére nézve, s a mint e minden a propos nélkül kicsikart vita is tanusít-

ja, ha, talán, nem maga szerzi is, de kapva kap az alkalmon ez ellentét való- sággként való hirdetésére, mesterséges kiszinezésére, s minél élesebbé tételére.

A factiosus ellenzék rendes szokása ez, a mely megküzd az általános vitánál, de kisbbségben maradásán meg nem nyugszik, hanem mindent elkövet, hogy a részleteknél mégis becépessze már leszavazott intentiont, s midőn ebben is mindenütt hajótörést szenvedett, a maga rendjén megalkotott törvény ellen is folyton agitál, s gyanus színben igyekszik feltüntetni az optima forma törvényessé vált végrehajtást és eljárást.

Ebben az esetben is, elismerik, hogy a törvény és törvényes szabályzat a honvédelmi miniszternek ad igazat, mint a katonai özvegyek és árvák, mind a tisztii vizsgálatok nyelvének kérdésében, de azért a könnyű lelkiismerettel hazafiatlan- nak, magyartalanoknak s szolgálkinek akarják feltüntetni azt a magyar minisztert, a ki a törvényhez ragaszkodik s a törvényes rendnek kíván érvényt szerezni.

Nem vonjuk kétségbe ahhoz való jogukat, hogy a külön magyar hadsereg intézményét előbbre tehetik az egy monarchia közös hadsereg útján való véderejének és mihelyt ezt az elvet s reformot törvényes uton keresztül tudják, mind a magyar törvényhozáásban, mind a monarchia másik felébe vinni, mi készséggel meghajlunk a majdani törvény consequentiá előtt. De addig, míg a monarchia két fele között, két oldalú megegyezéssel kötött szerződés értelmében, a mai törvény fenáll, hajoljanak ők is meg a jogerős szerződés előtt- minden következményeivel, s ha akár az egyik szerződő fél nevében, akár ennek híva alosa útján reánk szerződés-szegést próbálnak octroyálni, ezt okvetetlenkedésnél egyébrek nevezni nem tudjuk és pedig olyan okvetetlenkedésnél, a melyet

lényegében s főként gyakorlati eredményében alig-alig tudnánk attól a genialis prospektumtól megkülönböztetni, a melylyel Csanády bátyánk örvendezteté- még ugyane gyűlésen a házat s a hirlapok segélyével valószínűen az egész bámuló Európát és világot.

Az az, valamivel mégis több ez az okvetetlenkedésnél. A miniszter, aki, úgy látszik, nem csak a karddal, hanem a szóval is mesterileg érti mind a hat hárszárvgást s az ellenzéki szónokok sophismáit csak úgy aprítgatja, mint a ré- pát, ismételve rámutatott a tényre, hogy ez az érzelmekre, nemzeti előítéletekre és a kiváltságok iránti hajlamokra hivatkozó agitatio épen összeesik az országos képviselők választását előkészítő mozgalmakkal. Az már régi dolog, hogy a ki érvel nem győzi, a szenvedélyekre hivatkozik. A szélbali urak, tehát, használják azt az eszközt, a mely rendelkezésükre áll s ha nincs Manlicher- fegyver- rök, megelégszenek a Don Quichote lándzsájával is. Magukra nézve ám te- gyék, de azt ne feledjék, hogy a midőn a honvédelmi minisztert vádolják hazafiatlansággal és magyartalansággal, ma- guk, pedig, mindent elkövetnek, hogy a magyar nemzettel s különösen lobbané-kony fiatalágával meggyűlöltessék a törvényt és törvényes intézményeket, olyan árt kockáztatnak, a mely nem egy öt éves, de ötven éves mandátum- mal sem ér föl . . .

Városunk szepítészetének kérdéséhez.

I.

(B.) Ha ma napság valaki 20 évi távol- lét után Debreczenbe jön, bizonyára nem ismer ebben a folytonosan csinosodó városban, melynek aszfalt járdái közt robog el a köz- uti gözkocsi — arra a városra, a melynek

főterén még nem is olyan nagyon régen le- hett látni sárbán elakadt falusi szekeret Csinosodik, szépül. Debreczennek nem csak dícső múltjának emléket kell állnia, nem csak azokra ősidőkre kell büszkeséggel vis- szetekintenie mikor másfél századon keresztül a magyar tudományos műveltség egyik gócpontja volt, hanem a jövő elé is remény- teljes büszkeséggel kell tekintenie, mert vá- rosunkra jövőben még sokkal nagyobb hiva- tás vár, úgy fekvésénél mint saját maga és polgárai gazdagságánál fogva. Debreczen van arra hivatva, hogy közép és alsó magyar- ország magyar fővárosa legyen s mert a jövőben ez a hivatás vár Debreczenre, ennek külsőleg a város utcáinak szépítése tekinté- tében is kifejezést kell adni.

Kétségtelen, hogy a nemes város írad- hatlan buzgó hatóságai e végből nagyon so- kat tettek az utóbbi időkben, de sajnos, a rendelkezésre álló eszközökkel nem tehetek eleget. A város évi költségvetése óriási szá- mokat tüntet ugyan fel, de szepítészeti cé- lokra alig-alig jut valami s ha a jelenlegi költségvetés keretén belül a nemes városi szepítészeti célokra nagyobb összeget öbaj- tana fordítani, ezt más talán még fontosabb intézményekből kellene meg vonni. Nem ma- rad egyéb hátra, mint a város jelenlegi költő-égének keretén kívül keresni és találni eszközöket szepítésének költő-égeire.

Két féle eszköz áll rendelkezésre; el- mondok mind a kettőt s felhívom rá az il- letékes szakközvegek becses figyelmét. Az első a magán ut, a polgárság kebléből alakuló egyesület útján való előállítás az évenként szükséges összegek. A nemes városi ható- ság ke deményezésére megalakulhatna a pol- gárság kebléből a debreczeni szepítészeti egye- sület, melynek Debreczen város buzgó, ál- dozatkész polgárai sorából — különösen ha az évi tagsági díj csak 2-3 frtban volna megállapítva — több ezer tagja volna. Más városokban is van ilyen egyesület s nem kis mérvben járul az illető város szepítéséhez. Kétségtelen előnye volna az ilyen magán egyesületnek az, hogy egyes tagjai érd kiö- dven a város szepítészete iránt, folytonosan éber figyelemmel kiérnek a hatóság műkö- dését s tölik a hatóság folytonos támoga- tást nyerne. Igen nagy hátránya az egyesü- letnek a nehézkesség és a kezelés drága-ága volna.

A másik ut az évenként szükéges pénzösszegek a pótdadó útján való előteremtése volna.

Tibold gépiesen forgatta egy album lapjait. A szép özvegy asszony kissé elfordította fejét.

Ella kacagott.

— Akartuk, nem akartuk, föl kellett menni a tarkói romokhoz . . . Fölmentünk egész a bástyatorony tetejébe, mamám. Anette kisasszony azt mondta, a hajszálai állnak az ég felé; a mienk pedig nem is mi, hanem a szobaleány volt az oka, a ki rosszul féülté . . . Az igaz, hogy kissé félt a gyilkoktól is . . . Neveztünk s én kiállot- tam a torony szélére honnan leláthatni a völgybe . . . Nos, meg van ön elégedve az- zal a mit látott? — kérdeztem vendégünket. — Azzal, a mit látok, meg vagyok elégedve, — telelte rá. S hozzám hajolt: — Kegyed bátor, szép és fiatal. Ne hajolja meg a sors előtt s a sors fog meghajolni ön előtt. Ne hallgasson a gyöngéseg szavára, mely böl- csesség akar lenni s jó tanács képeben jön.

Tibold bezárta az albumot s letette kezéből.

— Azt mondtam. En azt mondom: ne féljen a jövőtől és ne törődjen a múlttal. A bátorság a bölcsesség.

Halk, alig hallható sohaj szált fel Rónaszékyné kebléből.

Tibold arra fordította fejét s tekintete egy perczig mintegy fürkészőleg nyugodott az özvegy nő arcán, aztán odább siklott a fiatal leányra.

III.

Midőn azon este a szép özvegy nő váh- kosára lehajtotta fejét, végtelen szomorúság fogta el szívet. Mint a zápor, megerezték könnyei, sirt keservesen.

Öszeomlani érezte feje fölött az ábránd- várat, a második ifjuság rövid álmat, re- ményeit, vágyait. Úres képzelés volt, köd pára, mely szétfoszlik.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenör“ tárczája.

A viszontlátás.

Elbeszélés.
 Vértesi Arnoldtól.
 (Folytatás.)
 II.

Mostoha leánya hangja egyszerre esz- méletre térítette Rónaszékynét s visszatér- rokadozó erejét. Szokott fiom, szelid, nyu- godt modorával fordult az érkezők felé. Meg- esőkölt a leányának homlokát s kezét nyuj- totta a férfinak, kit tizenegy év óta nem látott.

Mindezt oly nyugodtan, mintha csak tegnap váltak volna el.

E nyugalom s idegen tanuk jelenléte nyugalmat parancsolt a férfi ajkaira is.

Talán más fogadtatást várt, egészen mást, mert ajkaiba harapott s egy sohajt fojtott el mellében.

Erős, nap barnított férfi volt: utazások és viszontagságoktól megedzett arczán ama kemény vonások átét családásokról s legyö- zött szenvedésekről tanuskodtak. Nem olyan férfi volt, a ki mindjárt ellágyul s nem köny- nyen engedte át magát érzelmek. Búszke homlokáról nehezen lehetett olvasni s nem hordta szívet a tenyerén. Tudott uralkodni önmagán.

Keveset beszélt, röviden, határozottan, Rónaszékyné félenken tekintett reá. A fiom, szemérmes nő még jobban visszahúzódott.

Talán a múlt árnyéka lebegett még köztük. Bármily volt, de ez árnyék nem akart eloszolni s perczről-perczre nőtt. Nem tudtak mit mondani egymásnak, nem találtak szö- vakat s nem bírtak kibontakozni a kölcsö- nös elfogultságból.

Csak a fiatal leány nem látszott semmit észravezenni. Csak ő nem sejtett semmit s vi- dámán csöveggett tovább.

— Tudod, hol találtuk vendégedet ma-

mác-kám? A rengeteg közepén, zsákman- tárgyul esve az erdei vadaknak, mint ahogy Anette kisasszony szokta mondani. Oh ma- demoiselle Bnette, nem ijedünk már meg az erdei vadaktól, a rókák-gyikok és más ször- nyetegektől . . . Nos, hát amint megállunk a tarkói romoknál, egy öszetört parasztszekeret látunk ott heverni a domb alján, egy szegény palóczt hallunk öbégatni s látjuk gyámoltalanságában kínlódni ez öszetört rud és tengly közöttetésével s ezt a fiatal urat találjuk ott, ki egész nyugalommal lehe- veredik a gyepre s szivarozva nézi ember- társai bajlódását.

A harminczöt éves férfi elmosolyodott. E perczben valóban oly könnyűnek érezte magát mint husz éves korában.

Rónaszékyné is elmosolyodott, de bel- sejében valami fájdalmas érzés futott át. — Valami oly érzés, melynek nem tudott volna nevet adni.

Ella nevetve folytatta:

— Mademoiselle Anette megijedt. Ezut- tal nem az erdei vadaktól. Az öszetört koc- si, az öbégató paraszt, a gyepen heverő fiatal ur, mindez rettenetes látvány. Made- moiselle Anette elsápadt. Itt valami nagy szerencsétlenségnek kellett történni! Mon Dieu! János, huzza fel a kocsi fedelét, ta- karja el az ablakot! Anette kisasszony be- fogja szememet, hogy ne lássam a gyás- os katasztrófa színhelyét. En szépen elhárítom a kezét s kiugrok a kocsiból. Segítsünk, mademoiselle Anette! . . . Ujabb rémülés. Anette kisasszony utánam ugrik. S meggyö- ződünk, hogy a ki oly kényelmesen sziva- rozik, az még nem halt meg.

— Nem kisasszony, még nem halt meg — viszonzá a vendég mosolyogva, — na- gyobb zuzásokot is szenvedtünk már s mégis kihevertük.

Rónaszékyné elpirult. Tibold öszzevont szemöldöi mögüll figyelemmel látszott kísérni fölvaltva majd őt, majd leányát.

— A szivarozó urnak — folytató Ella

— fölájánjak kocsinkat. Ujabb rémülés. A- nette kisasszony részéről. A szivarozó ur észravezsi s csak azért is elfogadja az aján- latot. Most megtudjuk, hogy kihez van sze- rencsénk s Anette kisasszony is elmosolyodik. Milyen szerencsés véletlen! Gondoltad, ma- ma, hogy ma már megérkezhetik vendéged? Rónaszékyné újra elpirult. Ella nem vette észre.

— Gondoltad volna? . . . Nos, szépen megfordulunk hát v-le, hogy haza hozzuk. De makacsul kijelenti, hogy nem. En bámu- lok, Anette kisasszony bámul. Még János is bámult. Csak a mi engedetlenünk fejezi ki egész hideg vérrel abbéli elhatározását, hogy csak úgy fogadják el a helyet kocsiukban, ha miatta lagkisebb alkalmatlanságot sem szer- zünk magunknak s nem hagyjuk abba az utat, a hová menni készültünk . . . De s hová sem készültünk! Ha mondjuk, hogy s hová! A tarkói romokat akartuk megtekinteni . . . A tarkói romokat? Jó, hát menjünk a tarkói romokhoz! . . . Anette kisasszony megmagya- rázza neki, hogy ott sajátkép semmi sincs, c ak egy rakás kö . . . Egy rakás kö? Neki éppen az tetszik . . . Anette kisasszony elmondja, hogy csak caprice volt tölem ez az egész kirándulás . . . Caprice? No akkor éppen elmegyünk. U nem örül semminek annyir, mint a szeszélyes halgyeknek. A szeszélye- sekből lesznek az állandók s a komolyakból az ingátogok.

Rónaszékyné pillantása futólag érintet- te Tiboldot. E pillanatban csaknem a azos hideg-ég látszék a napbarnított kemény arczon.

Ella folytatta csevegését.

— En nem tudom hol szerezte azt a tapasztalást. De úgy beszélt, mintha csaku- gyan igaz volna a mit mondana. Ambár Anette kisasszony azt állítja, hogy a férfik- nál soha sem lehet tudni, mikor mondanak igazat és mikor nem igazat.

Anette kisasszony félig f ddőleg, félig könyörgőleg emelte szeméit a fiatal leányra.

Imébe
 1500
 NT
 melyek leg-
 ok diszítésére
 Bela,
 en,
 a inezendők.
 kapha-
 bármily
 adtatik
 Védki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Jól tudom, első sorban magamon tapasztaltam, hogy nagy örömmel sem fizeti adót a újabb adóterhet senki sem vállal el; azt is jól tudom, hogy Debreczenben, hol községi pótdadó nincsen maga a nemes városi hatóság sem óhajtja a pótdadó behozatalát, de ezzel szemben tapasztaltuk, azt is, hogy éppen az elmúlt években nem egy törvényhatóság szavazta meg fontos életbevágó intézmény segélyezésére a községi pótdadót és pedig ös-szes akosságának a yhangu helyeslésetől kísérve. Pracedonssal bírnak. Valjón Debreczenben lehetetlen volna egy e kély összegű, talán 2/3 os ös-zégi pótdadót b-hozni tisztén és kizárólag a város szépítéseinél czéljaira?

Előnye ennek a magán egyesület fellett az, hogy minden városi lakót egyaránt érven, a város szépítésének költségeihez mindenki aránylagosan hozzájárulna.

Hátránya pedig az volna, hogy nem csak annak kelene fizetni, aki buzgólkodik a város szépítéséért, a ki mint a magán egyesületnél saját elhatározásából akar hozzájárulni, hanem akár toszik, akár nem: fizetni kellene mind-nakinek és pedig p-dig vagyoni állásához és illetve állami adójához méten. Akár az egyik, akár a másik mód vételek a kalmazásba, mindenesetre megvolna adva a lehetőség a város szépítésére.

Röviden, két vonásában csak jelezni kívántam a főt módzert elnyivel és hátrányaival. Addig is azonban míg a tárgyban nagyobb horderejű intézkedések tethetnének, lehetne a jelenleg rendelkezésre álló eszközökkel is nagyobb mérvű tevékenységet kifejteni a egyik másik utczának szépítését fogantatva venni. A mire alkalmaslag visszatérünk.

Külföld.

Békés hangulatok és törekvések hírei érkeznek a legfontosabb irányokból. E y orosz lap — mint alább olvasható — erősen hangsúlyozza Oroszország békés hajlamait és dispositióit; Paris feől számot tevő hangoson igen figyelemre méltó hangok érkeznek ide, melyek szerint egy a franciaia kormány, mint a nemzet zöme a leghatározottabban a békét óhajtják, s az, hogy itt-ott Elsass-Lothringia iránt rokonszeu nyilatkozott, még távolról sem jelenti a béke megszerzését; a Vatican részéről Gallaberti hirdeti a világnak, hogy a Vatican és Poroszország a pápa és Vilmos császár között teljesen helyreállt a béke, tehát véget ért a culturharcz; — végül a Bulgáriából érkező hírek is az ottani helyzetet békésnek, megnyugtatónak jelzik — Ilyen a helyzet ma, hogy holnap holnaputánra miyeure változik, mert mindazere változik, még bevárando.

Más országokból meg válságos hírek érkeznek. Spanyolországban ismét republicanus zendülés volt kitörőben, de eljött vették és sokakat elfogtak. — O l a s z o r s z á g b a n kormányválság, illetőleg a cabinet reconstructioja vajudik s a franciaia fővárosból is azt jelzik, hogy kormányválságra van kilátás, melynek sorsa ma fog eldőlni. A franciaia bukhatási törekvések főleg a pénzügyminiszter ellen vannak irányozva.

A depr. izraelita hitközség 1886-ban.

A debreczeni újonnan szervezkedett hitközség elöljárósága első évi jelentését az 1886. közigazgatási évről következőkben terjesztette a hitközség elé:

Öngyilkosság.

Csöndes és meleg délelőtt volt. Egyike azoknak a kedves tavaszi napoknak, a melyek olyan nagyon ritkák már. Pedig éppen miattuk szerettük a tavaszt.

A föld élte indul meg; ilyenkor. Min denütt érzik az a mély, átható illat, a mit nem a virágok adnak, hanem maga az új-jászló, élvi kezdő, termékenyülő föld. Az az illat, a mit behoz magával a tenyai koscsi, a mi ott van a fák rügyein és az ekék vasán. A legkedvesebb minden létező illat között. Csuda, hogy föl nem használták még a parfümkés itók.

Hát ez volt a levegőben. A nap föl-melengette egy kicsit a levegőt, gyöngöszellő kalandozott az utczákon és megingatta a fűszálakat az árok szélén. Mert a fűszálak már erősen ütögetik a fejüket. Ohó! a fűszálak nagyon akaratos teremtmények!

Az árokparton, a füvek, a nedves, omló, rögös föld és apró kavicsok között, megmozdult valami. Az ember előszörre azt hitette volna, hogy az árokoldalból levált egy darab görgöngy, — mert a föld tavaszszal még mozogni is tud — levált és bele fog esni az árok vizébe. Pedig nem görgöngy volt az a mozduló valami, hanem egy béka.

Nem az a terjedelmes, pufók béka, a melytől undort lehet kapni; nem a nagy, rozsdásbátu varangyok osaládjába és nem a közönséges unok rusoya rendjébe tartozó. Egy egészen szelíd-pofáskájú kis béka volt. Nagy, okos szemével méregette az utat. Az ut pedig hosszú volt, — az árokoldal közepétől egészen föl az árokpartig!

Alig mozdult egyet, már megint megállt. Barnasárga hátára rásütött a nap, ő melengette magát és pihegett erősen. Bizonyosan sokat mászkált a föld alatt, a míg a

Tisztelt Képviselőtestület!

Alapszabályaink 27. §-ának h) pontja értelmében az összes bevételek- és kiadásokról s eljárásunkról általában évi jelentést kell tennünk; midőn ebbeli kötelességünknek ezzel megfelelni kívánunk, nem hagyhatjuk figyelmen kívül azon körülményt, mely szerint mi ugyancsak alapszabályaink értelmében az ügykezelésről szóló havi jelentéseket tettük, és így a hitközségi igazgatás minden ágában előfordult tényekről és eljárásról a tisztelt képviselőtestület tudomással bírván, ezuttal csak a hitközségi életünk lefolyt évében felmerült legnevezetesebb mozzanatokra szorítkozhatunk.

Köztudomású dolog, hogy az évek hosszú során át kétféle szakadt hitközség az erőknek szétforgósolása miatt örökös tespedésre volt kárhoztatva; a fennállott két hitközségnek egy egységes hitközséggé való egyesülésének eszméje tehát egész hitközségünket annál is inkább lelkesíthette, mivel egy egyesült nagy hitközségnek megteremtése, az erkölcsök nemesítését, a közművelődés és felvilágosodás terjesztését, a vallásos és hazafias szellem ébren tartását leginkább biztosíthatja.

A volt két hitközség egyesülésének eszméje az 1885. évi december 16-án tényre válván, a vallás és közoktatási m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága 1886. évi január 13-án 618/1886. sz. a. kelt rendeletével az egységes hitközség alapszabályait jóváhagyta, és ugyanezen magas rendeletével egy a fennállott status-quo, mint a külön fennállott congressus izraelita hitközség alapszabályait hatályon kívül helyezni méltóztatott.

Ennek folytán a képviselőtestület választása az 1886. évi február 7-én, az elöljáróság választása pedig ugyanazon évi február 18-án történt meg; ezek után pedig az 1886. évi február 26-án vétettet fogantatva az addig külön fennállott két hitközség vagyonának és irattárának átvétele.

Az egységes hitközség elöljáróvá megválasztván, hitközségünk tagjainak ezen megtisztelő bizalmát azon ünnepélyes ígérettel fogadtuk el, hogy azt odaadó és buzgó munkálkodással fogjuk kiérdemelni.

Alig egy éve, hogy hitközségünk élén állunk; igen rövid idő arra nézve, hogy hitközségünk céljait csak részbenis megközelíthetnők; mindazon által úgy tartjuk, hogy nem járhat haszon nélkül, ha a hitközségi számadási év lefolyása után legalább nagyobb vonásokban jelezni óhajtjuk azon elveket, melyek a tisztelettel előírt elöljáróságot az igazgatásnak ezen rövid ideje alatt a hitközség vezetésében vezérelték; és ha rámutatunk azon munkásságra, melyet a lefolyt év alatt valóságilag kifejtettünk.

Programmunkban részletesen kifejtettük azon működési irányt, melyben hitközségünknek szolgálni kívánunk. Abban hangsúlyoztuk, hogy igyekezni fogunk célszerű intézkedések által a meglévő hitközségi intézeteket és intézményeket célirányos állapotban fenntartani; a szükségesnek mutatózó vallásos, közművelődési és közhasznu intézeteket életbeléptetni; és hogy kiváló súlyt fogunk fektetni arra, hogy a hazafias és vallásos szellem hitközségünkben ébresztessék, fejlesztessék és szentül fenntartassák.

A feladat, mely e szerint reánk várt, nem volt csekély, és annak megoldása cél tudatos és komoly munkálkodásunkat igényelte, annál is inkább, mivel a hitközség anyagi helyzete egyfelől a legnagyobb takarékoságra intett; másfelől pedig a vallásos, köz-

szabadság jutott; kifíradt az alagfúrásban. A hátulról lábával erősen fogta két fűszálakat törzsét. Azután ugrott egyet megint. Az utban három szörnyű akadály látszott: két nagy görgöngy meg egy széles fehér kavics. De inkább köveceseg volt, mint kavics. Valaha fönt feküdhettek az országúton. A kövezen, a rémületes nagy fehér k ö v e c e s e g k ö z e p é n , egy fénylő barna sáv vonult végig, a kocsikerék vasának a nyoma.

A kis békácska előbbre haladt, gondos ügyességgel elkerülte az egyik görgöngyöt, a másikra pedig felmászott. Mikor fönt volt a tetején s a négy lábával erősen belekapaszkodott, egyszerre szétomlott az egész görgöngy. Kis porföhlő támadt, apró földdarabok s erte ugráltak és egy pilanatilag sehol sem lehetett látni a békát. Azután a szél elfújta a port s meglátszott újra. S önyű félelem nézett ki a szeméből: a lábai remegtek s időges mozgással fogózkodtak a közeli fűszálakba. Lassan, alig észrevehetőleg mozdult meg ismét.

Azután hirtelen, gyorsan, csudálatos nagy bátorsággal mozdott odébb. Egy hatalmas szökéssel átvette magát a fehér kavicson. Meglepető érzéssel sikerült ez az ugrás és becsületére vált volna egy nagyobb békának is. A kis béka valószínűleg érezte ezt, mert önbizalma visszatért, a szemei ragyogtak és vidáman haladt előre. Az előbb mintegy esedőleg kapaszkodott a fűszálakba, gyöngöden nyúlt hozzájuk és lassan eresztette el azokat. Most nem törődött velük, megöngöttett nehányat kis praclijával, átmászott rajtuk, sőt annyira fölgáskodott benne a jókedv, hogy egyet ketté is ha apott. Így rövid idő alatt bemutatta az emberi élet szatirját — a béka.

Egy pár ugrással aztán fönn termett a parton. Maga előtt látta az országutat egész szépségében, a kocsikkal, amelyek mozogtak

művelődési és közhasznu intézetek létesítése elodázhatlan szükségességgel lépett előtérbe. A hitközségi szervezés és ügyeinek kon-zolidálása mindig újabb és újabb munkát szabott elénk; annak tárgyalása és vezetése már magában is elég lett volna arra, hogy az előjáróság egész munkaerjét igénybe vegye.

Kezdtől fogva tisztában voltunk az iránt, hogy hitközségünk létét csak úgy állapíthatjuk meg, és jövőjét csak úgy biztosíthatjuk, ha a hitközség pénzügyeit rendezzük; ha a meglévő vallásos s istenítiszteleti és jótékony intézeteket tovább fejlesztjük; és ha a szükségesnek mutatózó vallásos, közművelődési és közhasznu intézményeket létesítjük.

Ezen hármas cél elérésére vonatkozó intézkedéseinkről számot adandó mindenek előtt a pénzügyeinkre vonatkozólag a meglégedés érzetével jelenthetjük, hogy a rendes kiadások a rendes bevételekben találtak fedezetüket, és hogy a hitközség pénzügyi mérlegében az egyensúly helyre van állítva, a mint ezt az 1886. évről szóló mérleg és felvilágosodás helyesen talált „zár- és mérleg-számla,“ melyeket amellékletben be-terjesztini szerencsén van, igazolják.

Ha ezen mérleg-számlát a volt hitközségek vagyonának átvételére és a vagyon mérleg elkészítésére kiküldött bizottság által helyesbítve be-terjesztett mérleg számlával egybevetjük, azt találjuk, hogy a volt két hitközség cselekvő vagyona 20796 frt 14 krt, szenedvő vagyona 10563 frt 37 krt, tiszta vagyona pedig 10232 frt 77 krt tett ki; holott az általunk be-terjesztett mérleg számla tanúsága szerint az egységes hitközség cselekvő vagyona 21982 frt 60 krt, szenedvő tiszta vagyona pedig 9468 frt 02 krt s e szerint tiszta vagyona 12514 frt 58 krt tesz ki; és hogy ennél fogva az 1886. évi mérleg-számla az előbbihez képest 2281 frt 81 krt többlettel végződik, pedig a 4786 frt 03 krt tevő függő könnlevőség további intézkedésig a cselekvő állapotban kitüntetve nem lett.

Mi azt hisszük, hogy ezen számadatokkal be igazolt eredmény a közigazgatás egészséges voltára és a pénzügyi helyzet kétség-telen javulására mutat és hogy ennek jelentőségét félre ismerni nem lehet.

Az egyesült hitközség által átvett vallásos, istenítisztelet, közhasznu és jótékony intézményekre vonatkozólag csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy törekvésünk oda irányult, hogy azok oly módon legyenek szervezve és fenntartva, miszerint azokban a hazafias és vallásos szellem uralkodjék.

De mint már fentebb említettük, nem csak az átvett intézmények fenntartásáról kellett gondoskodnunk, hanem ezen felül közművelődési, közhasznu és vallásos istenítiszteleti intézményeknek és intézeteknek felállítására és életbeléptetésére volt feladatunk.

E részben mindenek előtt egy hitfelekezeti elemi iskolának felállítására volt törekvésünk; mert meggyőződésünk szerint az egy régóta érzett szükségét volt pótlandó, és egy régóta tapasztalt hiányt volt betöltendő.

Kétségtelen, hogy e törekvésünket az azzal járó szükségletek nagy száma rendkívüli mértékben megnehezítette; de örömrünk szolgál-jelenthetni, hogy törekvésünket siker koronázta, a mennyiben egy négyosztályú fiú és hatosztályú leány elemi iskola szervezését eszközöltük, hogy ezen iskola 1886. évi szept. 7-én Kis József, hajdumegyei kir. tanfelügyelőúr ő nagysága, az előjáróság, képviselőtestületünk és nagyszámu közönség jelenlétében ünnepélyesen megnyitott, és ren-

ott kocsolt szegény a téglák között. Az ab lakból, a honnan néztem nem láthattam a téglák miatt, de erőlyes közbelépésre voltam elkészülve, ha netalán felföldöztetnék e hot-tentották által. A fiuk sokáig, nagyon sokáig keresték még a téglák között, de nem akadtak rá. Nagyon jól el lehetett bujva Azután mérgesen távoztak a tulós sarkon összeveszettek egymásháthához verték könyveiket. Így jobbjis

Ahogy eltávoztak, egy téga tetején újra megjelent a béka. Lerefette onnan magát a földre és aztán lassan mászva haladt tovább. Bshunyta a szeméit és hajtogatta a fejét, mint egy gypsz-pagódi. Majdfölülti szeméit és gyorsan odasietett a kisvasut sinre.

Einyújtózkodott rajta. A kiállott izga lom után a hideg vasdarab hűtő hatása jöh-tethett neki. Jó ideig hevert ott így és pis-logott, mint a káca a tó vizén.

Mesziről pedig hangos kolompolás hang-zott. A kisvasut gözgépjé haladt a vágányo-ron és közeledett, közeledett nagy sebességgel. A kis béka csak hevert a sineken, mintha aludna. A gép már egészen közel járt, a ke-rekek csattogása hallatszott és ő lassan meg-mozdult, mintha nem félna a veszedelemtől. Lemászott a sin külső oldalára, szembe fo-gott a zajongó szörnyeteggel és nagyon nyugodtnak látszott.

Az pedig már olyan közel volt, hogy ha egy kis gözt ereszt ki, a kis békát el-fújja vele onnan a sin mellől. De a kis béka nem mozdult. Nem félt. Csudálatos és ször-zorongató látvány volt e . . . Es abban a pillanatban, mikor ott volt mellette két-három lépésnyire a gép, a béka lassan behunyta szeméit és letette a fejét a sinre.

Azután hosszát rándult, a karmai őst szehuzódtak és — a kis béka nem volt többé-hesésk.

A kis béka pedig szörnyű félelemben

deltetése czéljának átadva lett. Ezen iskola szervezésére vonatkozólag tisztelettel jelent-jük, hogy abban három rendes tanító, két rendes tanítónő, egy segéd tanító, és egy segéd tanítónő működik, Dr. Szántó Sámuel tan-ár ur, mint tiszteletbeli igazgató, paedago-giai vezetése alatt.

Es mi azt hisszük, hogy ezen hitfelekezeti iskolánk ezen szervezetében és ezen alakában is elég erősnek bizonyult a to-vábbi czélirányos fejlődés biztosítására.

Hogy mennyire kívánatos, sőt elodá-zhatlan szükséges volt ezen elemi iskolának megalapítása, az már azon számadatokból is kitünik, melyek szerint ezen elemi iskolánk-ban 193 fiú- és 160 leánygyermek nyeri rész-ben ingyenesen, részben leszállított tandíj fi-zetése mellett első nevelését és oktatását. Adja az Ég, hogy ez intézményünk a köz-művelődés áldásos tényezője legyen!

Hitközségünk ezen elemi iskolájának fő-felügyeletére, a hitoktatására egyáltalán, de különösen az Ur szent igéjének édes magyar hazánk nyelvén való hirdetésére a magas-toz hivatásu magyar hitközségi állást az alapszabályok határozománya értelmében léte-sítettük; és ezen egy hitközségi életünkre, mint az ifju nemzedék művelődésére oly nagy és határozó befolyással bíró állást hitközsé-günk tagjainak lelkesedése mellett tiszte-lendő Dr. Bárány József ur személyében be-is töltöttük, kinek ünnepélyes beiktatása az 1886. évi szeptember 16-án nagyszámu köz-zönség jelenlétében végebe ment.

Hitközségünk közgyűlésének 1886. évi június 6-án 671/1887. sz. a. hozott határo-zatánál fogva az egyesült hitközség kisi-ujtazi háztelkén való építkezés egy segéd-templom, továbbá egy rituális fürdőépület, és ezzel kapcsolatban egy aprómarha vágó-helyre nézve, elrendeltetvén, e czélra a köz-gyűlés által 18000 frt kiadás szavaztatott meg.

A segédtemplom azonnali felépíttetésé-nek sürgős szükségessége egyelőre fenn nem forogván, mi az eziránti intézkedések meg-tételét ezuttal függőben tartottuk, nem zár-kózáván el azonban a közgyűlési határozatnak ez iránybani utasítása elől, a mennyiben a segéd templomnak felépíttetését a jövő évi teendőink sorába állítottuk. Az ugy vallás szertartási, mint közegészségügyi szempont-ból oly annyira elodázhatlanul szükséges, rituális fürdőépület felépítésére, az 1886. évi augusztus 1-én 873/1886. sz. a. hozott hatá-rozatunkkal megtettük a kellő intézkedést, melynek folytán a kérdéses fürdőépület s ez-zel kapcsolatban egy aprómarha vágólly felállítására helybeli építőmesterek Varga Ferenc és Tóth István urakkal a vállaltai szerződést 10169 frt 81 krt. közösen megá-lapított árban megkötöttük. A közszükséglet-nek megfelelő ezen épület rövid idő múlva az egyházközség tagjainak használatába átko-csátható lesz.

Az általános ügykezelésre vonatkozólag tisztelettel jelentjük, hogy az 1886-iki köz-gazgatási évben 1662 hivatalos ügydarab nyert elintéztést; és hogy ezen lefolyt év-ben 2 közgyűlés, 15 képviselőtestületi, 18 előjárósági és 65 különböző ügyosztálybeli ülés tartott.

A népesedési mozgalmakra vonatkozó hiteles adatok a következők: Született 57 fiú- és 63 leánygyermek; összesen: 120 egyén; — meghalt 44 férfi- és 45 nőszemély; ös-szesen: 89 egyén; — házasságkötés volt ös-szesen: 22.

Bár sajnálkozással, de kötelességünknek ösztintén teljesítendő, meg kell emlékeznünk

egyesült hitk-ben jelentkez-mely a szeren-ket épügy, anyagi meger-tetni látszott. hogy az ideje-péseinknek és czélbavett ereo-tekintélyében anyagilag ped-Enen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltóztassák.

Ezen álto-még azon öszi-ga a hitközség-tag lelkét az és hitközségüm-megvalósításár-Ezekben szóló jelentésü-az igen tiszte-erőnk höz kép-és kötelességün-tisztelt képvis-e eljárásunk ered-ja, ugy ez esar-ra, hogy hitkö-deiket az eddi-továbbra is od-lan igyekezett hitközségi czé-nagyon, hogy megközelítésér-nek nem bizo-hogy hagyomá-e községben, hoz, melyet h-teljesíteniük a-Ezek utá-igen tisztelt k-ezen az 1886. é-ke tudomásul-ve nekünk a s-méltó

Kitüntetve ő felsége a király dicsőreje által

ÜDÍTŐ OZONDUS

erdei levegő a szobában

Ghyllany gyógyszerész

„erdőillat”

szétszórása által. — A legelső orvosi tekintélyektől elismerve és ajánlva.

Ezen szer friss koniferenbimbó és más szaga erdei növényekből van összedalítva, tisztítja a levegőt feléleztli a légzőszerveket; ne hiányozzék tehát gyermek-, beteg- vagy általában lakóházaiból. Fürdőnél mellékszerek frissítő és erősítő tulajdonsága miatt jótékony hatása az izomra és bőrre; naponta mosdásnál a vízben is jó. Az erdőillat tartós jószaga miatt parfümizálására is igen használható. 1 nagy üveg 1 forint 60 kr. 1 kisebb üveg 80 kr.

Főraktár és gyártás: **WETTENDORFER G.** Wien, Hernals, Veronikagasse 32.

Raktár Debreczenben: Szepessy Antal diszkrét-árak kereskedésében, ahol a híres virág-parfüm a Wettendorfer üzletől is kaphatók.

Nincs többé fogfájás.

A SOULAC-i (Gironde) apátság
tisztelendő BENEDEK-rendi szerzetesek Dom Maguelonne Prior

fogvizének
használatával.

2 arany-érem; Brüsszel 1880. London 1884.
A legmagasabb kitüntetések.

Boursaud Péter prior által 1373 évben feltaláltatott.

A tisztelendő Benedek-rendi szerzetesek fogvizének használata, naponta néhány csopet vízbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasságát, melyeknek fehérséget és szilárdtságot kölcsönöz, amennyiben a foghúst erőssíti s teljesen egészségesé változtatja. — Valóságos szolgálatot teszünk a lap olvasóinak, midőn e régi és hasznos szer, a legjobb gyógy- és egyedüli óvezert fogfájás ellen ajánljuk.

A cég alapítottát **DEGUIN** 3. RUE HUGUERIE, 1879. Főgynök: **DEGUIN** 3. BORDEAUX.

Elixir dentifrice 1 frt 50 kr. 2 frt 50 kr. és 4 frt Poudre 80 kr. és 1 frt 25 kr. Pâte 80 kr. és 1 frt 25 kr.

Raktárak Debreczenben: Schwarz M. Benő, Szepessy és Kerekes kereskedésében s Dr. Rothschnek E. gyógyszer-tárában.

Női férfi és gyermek czipő üzlet az arany csizmához.

Hivatkozva azon engemet mindig nagyobb igyekezetre buzdító bizalomra, melyben úgy a helybeli mint a vidéki czipőt vásárló igen tisztelt közönség részesített, értesitem a n. é. közönséget, hogy újonnan berendezett

női férfi és gyermek czipő üzletemet a tavaszi időnyre a legjobb anyagból készült árukkal szereltem fel, a melyeket jutányos árak felszámítása mellett bocsátok tisztelt vevőim rendelkezésére. Egyidejűleg értesitem a n. é. közönséget, hogy újonnan berendezett, nagyszabású műhelyem részére — hol is mindenféle női férfi és gyermek czipő és csizmaárukat a legjobb anyagból a legrövidebb idő alatt elkészítették, úgy szinte javításokat a legelsőszabban kiállítottak — sikerült oly kitűnő hazai munka erőket megnyernem kiknek készítményei úgy a főváros, mint a külföld legfinomabb készítményeivel a versenyt kiállják: A n. é. közönség nagybecsű bizalmát és pártfogását magamnak továbbra is kérve maradtam

kiváló tisztelettel

FALK OTTO

az arany csizmához
főpiacz a városháza épületében.

Hirdetmény.

A „Bécsi biztosító társaság”

és a „Bécsi élet és járadék biztosító intézet” alólírott igazgatósága által hazánk főbb városaiban már a főgynökségek felállítván, felkérjük a t. ez. közönséget, hogy tűz-, jég-, szállítvány és életbiztosítási ajánlatokkal társulatunkat megismerjék s bizalommal felkeresni méltóztatásuk.

Fennt címzett társulatoknak, míg egyrésztől tekintélyes tőkéje 5,000,000 frt teljes biztosítékot nyújt az elfogadott kockázatokért, úgy másrésztől előnyös díjtételei versenyképessé teszik minden eddig hazánkban működő verseny-társulat szemből, sőt az életbiztosítási üzletben oly előnyös kombinációkat is vett fel díjtáblázataiba, melyek a biztosító közönség minden várakozásának megfelelnek.

Vállalatunk elvül tűzvédi ki; hogy bekövetkező szerencsétlenségek esetén a károk gyors, pontos és igazságos rendezésére lelkiismeretes gondot fordít.

Bizton reméljük, miszerint, a t. ez. közönség társulatunkat, egész bizalommal fogja felkeresni ajánlataival, mi pedig igyekezni fogunk az irányunkban tanúsított bizalmat mindenkor teljes mértékben kiérdemlenni.

Budapest **Debreczen.**

Tisza László, Ágoston József, Simonffy Sámuel, Váradi Ignác,
igazgató, vezérítőkár, főgynök, titkár.

Temetkezési intézet és sirkő raktár.

kenyérpiacz t. a Tisza (Degenfeld) házában!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a g. n. e. z. 2247. sz. a. már 14 év óta fennálló:

TEMETKEZÉSI-INTÉZETÜNK

a mai kor kívánalmainak megfelelőleg felszerelve

helyeztük át a kenyérpiacz-tér, Tisza (DÉGENFELD) házába

SIRKŐ RAKTÁRT

rendeltünk be.

Temetkezési intézetünk a legelőnyösebb feltételek mellett teljesíti úgy a legszegényebb mint a legdiszesebb temetéseket s azon helyzetben van, hogy e tekintetben a közönség mindenrendű igényeit kielégíteni képes.

Sirkő raktárunkban nagy választékban találhatók: syenit-, fekete és szürke gránit-, vörös, fehér és kékes márvány- siremlekek gyári áron.

Sirkők helyreállítás, sirkéítés felállítás, valamint régi kövek felújítása és sirkérok bevésése a legjutányosabb ár mellett eszközöltek.

Videki megrendelések pontosan teljesíttetnek és sirkő rajzok kívánatra postafordultával megküldetnek.

A n. é. közönség eddigi nagybecsű pártfogását megköszönve ajánljuk szolgálatainkat a jövőre is, biztosítván arról, hogy megelégedésüket jutányos árak és pontos kiszolgálás által kiérdemelni főtőrekvésünk leend.

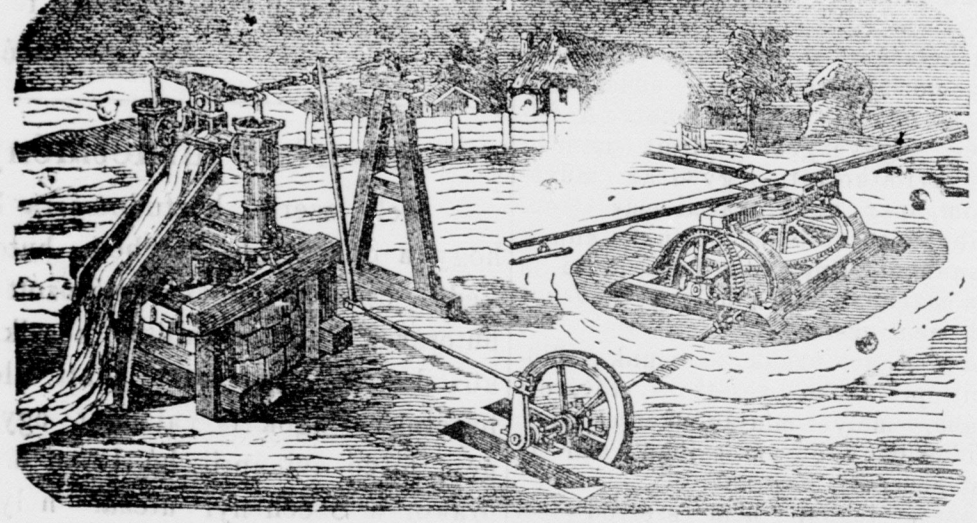
Debreczen, 1887. február 1-én

Debreczeni asztalos egylet.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntődéje
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ ÉS MAGÁN FÜRDŐK

felszerelésére
szagmentes űrszekerek

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.
Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmentesen küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYAR.

Debreczen, 1887. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában Széchenyi-utca. SIMON-ház.

Szerkesztő
Széchenyi-utca
Kert
Előfizetési pént
valamint
minden kő
Bérmentetlen

XIV.

Magyar getle

A „Cse
Minden
hadsergebe
hanem azo
melyek ált
A pénzügy
miután a
hadászati
verek s a
gek, — le
fejlődése é
ből a megt
teményezett
ben mozgós

Magyar
időkben be
jesítendő s
göröngyös
végre is a
szág pénzü
hogyan vezet
egyengetni,
készletek a
Magyarorszá
van, versen
az ezen irán
gét hangsu
sajtó, főleg
e propogand
egyes párt
magasabb é
me gyakorl
értékes az,
terelnők min
ország pénzs
ben a nélkül
csatásával a
telhez appe
5%-os magy
által fedezt
ezen kategór
lált vevőkre

A „Debrec

A v

A boldog
soha többé vi
dozni róla. Ti
a régi többé.
egymástól s
köztük.

Tizenegy
nem szól, de
get hord a m
— Ah, ő
egészen! — s
Az első
sága oly szem
nő nem merte
— Tibor
engem szeret,
tesse velem, h
Mindenne
hidegséggel h
vén. Mindenne
Eltojtotta
akarta magát
tűrt; miért ne
Az élet
Nem lehet az
elől kezdeni, a
végzett.

De a láza
csillapodni. Er
vagyott. Élni,
Mióta föld
megvillant előt
nehezebbé vált
Csöndes,
eddig sorsát; n
föllázadt. — A